

BONJOUR Makale

Tarkan ŞENTÜRK

Yerli Mel Müşavir

terkan.santurk@itconyrm.com

Bitcoin'de vergi bilmecesi...

Yatırımcılar soruyor, "Bitcoin'den elde edilen gelir için her hangi bir vergi ödeyecek miyiz?" Maliye Bakanlığı, Sermaye Piyasası Kurulu ve Merkez Bankası da Bitcoin'in "gelirin yedi unsurundan" hangisinin içerisine girdiğini belirlemeye çalışıyor. Eğer Bitcoin'e yatırım yapmayı düşünüyorsanız mevzuatta düzenleme yapılana kadar, yapacağınız yatırımın vergisel riskler taşıdığını bilmelisiniz.

Değerli okurlar,

3 Ocak 2009'da sessiz sodesiz kullanıma giren Bitcoin'i (kısacıkla: BTC) herhangi bir merkez bankası, resmi kuruluş, vs. ile ilişkili olmayan elektronik bir para birimi olarak tanımlamak mümkün.

Bitcoin, özellikle son aylardaki çıkışı ile pek çok yatırımcının ilgi alanına girmeyi başardı.

Her yatırımcının aklına, "Bitcoin güvenli bir yatırım aracı mıdır? Nasıl işliyor? Nereden alabilirim?" gibi soruların geldiğini biliyoruz ama biz bu yazımızı Bitcoin'e yatırım yapmayı düşünenlerin aklına on çok gelen sorulardan biri olan "Bitcoin'den elde edilen gelir için her hangi bir vergi ödeyecek miyiz?" sorusuna cevap bulmaya ayıracağız.

Şu an için maalesef bu sorunun cevabını birçok ülkede olduğu gibi bizim ülkemizde de bulmak mümkün değil.

Çünkü Gelir Vergisi Kanunu'na göre bir kazancın gelir vergisinin konusuna girmesi için kanunda detaylı bir şekilde açıklanan "gelirin yedi unsurundan" bir tanesinin içine girmesi gerekiyor.

Kısacası Bitcoin doğdu ama ismi yok!

Ama bu durum çok uzun sürmeyecek, çünkü Maliye Bakanlığı, Sermaye Piyasası Kurulu ve Merkez Bankası oluşturdukları çalışma gruplarıyla Bitcoin benzeri kripto paraların adını ve dolayısıyla "gelirin yedi unsurundan" hangisinin içerisine girdiğini belirlemeye çalışıyor.

Gelirin hangi unsuru olacağına ilişkin bazı

ihtimaller var, bu ihtimalleri aşağıda sizlerle paylaşmak istiyorum. Ancak şunu baştan belirtmekte fayda var, bir şirket çatısı altında bitcoin alım satımı yapıp, bir gelir elde edilirse vergilemek çok kolay; ticari kazanç bir unsuru olarak vergilenecek.

Şahıslar için Bitcoin'den elde edilen kazanç, gelirin hangi yedi unsuru içerisine girdiği daha da önem kazanmaktadır. Bunu belirlemek için de Bitcoin'in adının konulması önem arz etmektedir. Maliye Bakanlığı, SPK ve Merkez Bankası; Bitcoin'in ismiyle ilgili şu üç ihtimal üzerinde durmaktadır: Bitcoin bir emtia mıdır? Menkul kıymet midir? Yoksa Para mıdır?

Bu üç ihtimalin vergilendirme durumunu hep birlikte aşağıda değerlendirelim;

PARA OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Bitcoin'in herhangi bir merkez bankası, resmi kuruluş, vs. ile ilişkili olmadığından teknik olarak para olarak tanımlanmak mümkün değil.

Dolayısıyla bu üç kurumun bitcoin'i para olarak tanımlayacağını düşünmüyoruz. Ancak para olarak tanımlansaydı alım ve satımından elde edilen gelir, gelirin yedi unsuru içerisine girmeden vergilenecekti.

EMTİA OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Basından da takip ettiğimiz kadanyla Maliye Bakanlığı'nca Bitcoin'in bir emtia olarak değerlendirilme olasılığı çok yüksek. Eğer durum böyle olursa iki türlü vergileme söz konusu olacak.

Kişi eğer bir kez Bitcoin alıp satmış ve buradan bir gelir elde etmişse bu kazanç "arzi kazanç" olarak vergilenecek.

2018 yılında 28 bin liradan fazla arzi kazanç elde ederseniz, beyan edip vergisini ödemek zorundasınız.

Eğer sürekli Bitcoin alıp satıyorsanız ve buradan gelir elde etmişseniz bu durumda gelir vergisi beyannamesi verip kazançlıysanız Gelir Vergisi ödemek zorundasınız. Bu verginin

oranı %15'ten başlayıp %35'e kadar çıkmaktadır. Ayrıca satış anında yüzde 18 KDV de hesaplanacağını hatırlatalım.

MENKUL KIYMET OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Eğer Bitcoin bir menkul kıymet olarak kabul edilirse bu durumda gelir vergisi ödenmek zorunda. (Menkul kıymet kazançlarından vergi alınması için kanunun sağladığı diğer koşulları sağlanması şartıyla). Ancak bu kez kazanç değer artışı kazancı olarak değerlendirilecek ve önemli bir husus da emtiaдан farklı olarak KDV ödenmeyecek.

Eğer Bitcoin, menkul kıymet olarak değerlendirilirse Bitcoin geliri Türkiye'den mi yoksa başka bir ülkeden mi elde edildiği yönünde henüz bir görüş birliği oluşmadığından bu sorunun da çözülmesi kaçınılmaz.

Görüldüğü üzere Bitcoin'in hukukun tanımlanması olması yatırımcılar açısından birçok bilinmezliği ve riski bünyesinde barındırmaktadır.

Bitcoin'in fiyatlarındaki dalgalanmalar, arkasında bir devlet otoritesinin olmaması, herhangi bir varlığa dayanmaması Bitcoin'in para, para piyasası aracı veya sermaye piyasası aracı olarak tanımlanmasını zorlaştırmaktadır. Bu tanımlama sıkıntısı kendisini vergisel alanda da göstermektedir.

Bitcoin özelinde kripto paraların ve blok-zincirine dayanan diğer ürünlerin tanımlanması ve düzenlenmesi konusunda kamu otoritelerinin geçikmeden düzenleme yapması gerekmektedir.

Değerli okurlar son söz olarak eğer Bitcoin benzeri bir kripto paraya yatırım yapmayı düşünüyorsanız en azından mevzuatta düzenleme yapılana kadar, yapacağınız yatırımın vergisel riskler taşıdığını bilerek pozisyon almanız gerektiğini öneririm.

Bol kazançlı günler dileyiyle...

